

Beslissing

(B)2039

11 juni 2020

Beslissing over de aanvraag tot goedkeuring van het voorstel van de NV ELIA TRANSMISSION BELGIUM voor gemeenschappelijke verrekeningsregels die gelden voor niet-beoogde energie-uitwisselingen binnen de Continentaal Europese synchrone zone

Genomen met toepassing van de artikelen 5.3, l), 51.1 van Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancerings

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJK KADER.....	4
2. ANTECEDENTEN.....	6
3. RAADPLEGING	7
4. ANALYSE VAN HET VOORSTEL	8
4.1. Doel van het Voorstel.....	8
4.2. Bespreking van de inhoud van het Voorstel.....	8
5. Beslissing	10
BIJLAGE 1	11
BIJLAGE 2	12
BIJLAGE 3	13
BIJLAGE 4	14

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: "CREG") onderzoekt hierna de aanvraag tot goedkeuring van het voorstel van de NV ELIA TRANSMISSION BELGIUM (hierna: "Elia") voor gemeenschappelijke verrekeningsregels die gelden voor alle niet-beoogde energie-uitwisselingen tussen de binnen de Continentaal Europese synchrone zone geconnecteerde TSB's (hierna: "het Voorstel"). Dit gebeurt op basis van de artikelen 5.3, I), en 51.1, van Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancering (hierna: "EBGL").

Per brief van 17 juni 2019 wordt het oorspronkelijk Voorstel, opgesteld in de Engelse taal door Elia per drager met ontvangstbewijs bij de CREG ingediend voor goedkeuring.

Met toepassing van de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken wordt het oorspronkelijk Voorstel per brief van 8 juli 2019, opgesteld in de Franse taal door Elia per drager met ontvangstbewijs bij de CREG ingediend voor goedkeuring.

Op 4 december 2019 hebben de relevante regulerende instanties van de regio een overeenstemming bereikt over het oorspronkelijk Voorstel en vastgesteld dat het oorspronkelijk Voorstel niet voldoet aan de vereisten van artikel 51.1 van de EBGL. De CREG heeft op 19 december 2019 het verzoek tot wijziging van het oorspronkelijk Voorstel schriftelijk meegedeeld aan Elia.

Het gewijzigd Voorstel, opgesteld in de Engelse taal door Elia, werd per drager met ontvangstbewijs ingediend op 13 maart 2020. Het gewijzigd Voorstel opgesteld in de Franse taal werd per drager met ontvangstbewijs ingediend op 24 april 2020. Op 27 mei 2020 hebben de relevante regulerende instanties van de regio een overeenstemming bereikt over het gewijzigd Voorstel en vastgesteld dat het gewijzigd Voorstel voldoet aan de vereisten van artikel 51.1 van de EBGL. De relevante regulerende instanties van de regio zijn daarom overeengekomen om hun nationale beslissingen op basis van deze overeenkomst vóór 15 juni 2020 te nemen.

De beslissing is opgesplitst in vijf delen. Het eerste deel is gewijd aan het wettelijk kader. Het tweede deel licht de antecedenten. Het derde deel licht de openbare raadpleging van het oorspronkelijk Voorstel toe. De CREG ontleedt in het vierde deel de inhoud van het gewijzigd Voorstel. Tot slot, bevat het vijfde deel de eigenlijke beslissing.

De onderhavige beslissing werd door het Directiecomité van de CREG goedgekeurd op de vergadering van 11 juni 2020.

1. WETTELIJK KADER

1. Dit hoofdstuk bepaalt het wettelijke kader dat toepasselijk is op Elia's Voorstel en dat de basis vormt voor deze beslissing. Het wettelijk kader bestaat uit Europese wetgeving, met in het bijzonder de EBGL.

2. Op 23 november 2017 werd de EBGL gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie en trad deze in werking op 18 december 2017.

3. De doelstellingen van EBGL worden in artikel 3 vastgelegd:

1. Met deze verordening worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

a) effectieve mededinging, non-discriminatie en transparantie op de balanceringsmarkten bevorderen;

b) de efficiëntie van balancering en van de Europese en nationale balanceringsmarkten verbeteren;

c) de balanceringsmarkten integreren en de mogelijkheden voor de uitwisseling van balanceringsdiensten bevorderen, en tegelijk bijdragen tot de operationele veiligheid;

d) bijdragen tot de efficiënte langetermijnexploitatie en -ontwikkeling van het elektriciteitstransmissiesysteem en de elektriciteitssector in de Unie, en tegelijk de efficiënte en consistente werking van day-aheadmarkten, intradaymarkten en balanceringsmarkten vergemakkelijken;

e) ervoor zorgen dat de inkoop van balanceringsdiensten eerlijk, objectief, transparant en marktgebaseerd is, dat geen ongeoorloofde belemmeringen voor nieuwe marktdeelnemers worden gecreëerd, dat de liquiditeit van balanceringsmarkten wordt bevorderd en dat ongeoorloofde verstoringen op de interne markt voor elektriciteit worden voorkomen;

f) de deelname van vraagresponsovername vergemakkelijken, met inbegrip van aggregatiefaciliteiten en energieopslag, en er tegelijk voor zorgen dat zij concurreren met andere balanceringsdiensten op een gelijk speelveld en, voor zover nodig, onafhankelijk optreden als ze één verbruikersinstallatie bedienen;

g) de deelname van hernieuwbare energiebronnen vergemakkelijken en bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling van de Europese Unie betreffende de doorbraak van hernieuwbare energiebronnen.

4. Artikel 51, van EBGL bepaalt :

1. Uiterlijk 18 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening stellen alle TSB's van een synchrone zone een voorstel op voor gemeenschappelijke verrekeningsregels die gelden voor alle niet-beoogde energie-uitwisselingen. Het voorstel bevat de volgende eisen:

a) de prijs voor niet-beoogde uitwisselingen van energie die is afgenomen in de synchrone zone is een weergave van de prijzen voor geactiveerde opwaartse balanceringsenergie voor het frequentieherstelproces of vervangingsreserveproces voor deze synchrone zone;

b) de prijs voor niet-beoogde uitwisselingen van energie die is geïnjecteerd in de synchrone zone is een weergave van de prijzen voor geactiveerde neerwaartse balanceringsenergie voor het frequentieherstelproces of vervangingsreserveproces voor deze synchrone zone.

2. [...]

3. De voorstellen voor gemeenschappelijke verrekeningsregels voor niet-beoogde energie-uitwisselingen tussen TSB's garanderen een eerlijke en gelijke verdeling van kosten en baten tussen TSB's.

4. Alle TSB's stellen een gecoördineerd mechanisme vast voor onderlinge aanpassingen van verrekeningen.

5. In artikel 4, van de EBGL worden de modaliteiten van de door de transmissiesysteembeheerders (hierna: TSB's) op te stellen voorwaarden en methodologieën beschreven.

1. De TSB's ontwikkelen de bij deze verordening vereiste voorwaarden of methodologieën en dienen die ter goedkeuring in bij de relevante regulerende instanties overeenkomstig artikel 37 van Richtlijn 2009/72/EG, binnen de bij deze verordening vastgestelde termijnen.

2. Wanneer een voorstel voor de voorwaarden of methodologieën overeenkomstig deze verordening door meer dan één TSB moet worden opgesteld en overeengekomen, werken de desbetreffende TSB's nauw samen. Met de assistentie van het ENTSO-E stellen de TSB's de relevante regulerende instanties en het Agentschap op gezette tijden in kennis van de voortgang bij de opstelling van deze voorwaarden of methodologieën.

6. Overeenkomstig artikel 5.3, l), van de EBGL wordt het Voorstel ter goedkeuring voorgelegd aan alle relevante regulerende instanties van de betrokken regio. De lidstaten kunnen een advies over het Voorstel indienen bij hun regulerende instantie.

7. Vervolgens, bepaalt artikel 5.5, van de EBGL dat alle voorstellen voor de voorwaarden en methodologieën, waaronder het Voorstel, een tijdschema voor de tenuitvoerlegging en een beschrijving van hun verwacht effect op de doelstellingen van de EBGL beschreven in artikel 3, van de EBGL. Artikel 5.3, van de EBGL bepaalt ook dat:

5. .... De implementatietermijn mag niet langer zijn dan twaalf maanden na de goedkeuring door de relevante regulerende instanties, behalve als alle regulerende instanties overeenkomen om de implementatietermijn te verlengen of als andere termijnen worden voorgeschreven in deze verordening. Voorstellen betreffende voorwaarden of methodologieën die ter goedkeuring aan verschillende of aan alle regulerende instanties moeten worden voorgelegd, worden bij het Agentschap ingediend op hetzelfde tijdstip als dat van indiening bij de regulerende instanties. Op verzoek van de relevante regulerende instanties brengt het Agentschap binnen een termijn van drie maanden advies uit over de voorstellen voor voorwaarden of methodologieën.

8. Artikel 5.6, van de EBGL bepaalt verder dat:

6. Wanneer de vaststelling van de voorwaarden of methodologieën een besluit van meer dan één regulerende instantie vergt, raadplegen de relevante regulerende instanties elkaar en werken zij in nauw overleg samen teneinde overeenstemming te bereiken. Wanneer het Agentschap advies uitbrengt, dienen de relevante regulerende instanties dat advies in aanmerking te nemen. De regulerende instanties nemen besluiten betreffende de overeenkomstig de leden 2 en 3 ingediende voorwaarden of methodologieën binnen een termijn van zes maanden na de ontvangst van de voorwaarden of methodologieën door de relevante regulerende instantie of, indien van toepassing, door de laatste betrokken relevante regulerende instantie.

9. Alle betrokken regulerende instanties kunnen samen beslissen om de TSB's te verzoeken de voorgestelde voorwaarden en methodologieën te wijzigen, overeenkomstig artikel 6.1, van de EBGL. Wanneer dit gebeurt, moeten de betrokken TSB's binnen de twee maanden na ontvangst van dit wijzigingsverzoek een voorstel voor gewijzigde voorwaarden of methodologieën indienen bij de regulerende instantie voor goedkeuring. De relevante regulerende instanties nemen een besluit over de gewijzigde voorwaarden of methodologieën binnen een termijn van twee maanden na indiening ervan.

2. ANTECEDENTEN

10. Op 17 juni 2019 per drager met ontvangstbewijs ontving de CREG van Elia de Engelstalige versie van het oorspronkelijk Voorstel. Op 8 juli 2019 ontving de CREG de Franstalige versie van het oorspronkelijk Voorstel (BIJLAGE 1).

11. Per brief van 26 juni 2019 heeft de CREG, overeenkomstig artikel 22 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (hierna: het FTR), dit oorspronkelijk Voorstel overgemaakt aan de Algemene Directie Energie met de vraag om hierover een advies uit te brengen.

De Algemene Directie Energie heeft binnen de termijn van vijf werkdagen na ontvangst van dit bericht, niet gemeld een advies te willen geven, noch een advies uitgebracht.

12. Na nauw te hebben samengewerkt en overleg te hebben gepleegd, hebben de relevante regulerende instanties van de regio op 4 december 2019 een akkoord gesloten betreffende een *position paper* ter verzoek tot wijziging van het oorspronkelijke Voorstel (BIJLAGE 2).

13. Binnen de termijn van 6 maanden na ontvangst van het oorspronkelijk Voorstel door de laatste regulerende instantie, zoals voorzien in artikel 5.6 van de EBGL, heeft de CREG dit verzoek tot wijziging aan Elia overgemaakt op 19 december 2019.

14. Het wijzigingsverzoek betrof onder meer de toevoeging in het implementatieplan van de substitutie van de gebruikte dagmarktprijzen naar het gebruik van balanceringsenergieprijzen op het moment de platformen voor de uitwisseling van balanceringsenergie volgens artikelen 19 tot en met 22, operationeel worden. Daarnaast bevatte het wijzigingsverzoek enkele verzoeken tot verduidelijkingen.

15. Op 13 maart 2020 per drager met ontvangstbewijs ontving de CREG van Elia de Engelstalige versie van het gewijzigde Voorstel. Op 24 april 2020 ontving de CREG de Franstalige versie van het gewijzigde Voorstel (BIJLAGE 3).

16. Na nauw te hebben samengewerkt en overleg te hebben gepleegd, hebben de relevante regulerende instanties van de regio op 27 mei 2020 een akkoord gesloten betreffende een *position paper* ter goedkeuring van het gewijzigde Voorstel (BIJLAGE 4).

17. De relevante regulerende instanties van de regio zijn daarom overeengekomen om hun nationale beslissingen op basis van deze overeenkomst vóór 15 juni 2020 te nemen, de datum waarop de termijn van 2 maanden vervalft zoals voorzien in artikel 6.1 van de EBGL .

3. RAADPLEGING

18. A contrario, volgt uit artikel 10.4 van de EBGL dat het Voorstel waarvan de goedkeuring wordt gevraagd, geen deel uitmaakt van de voorstellen die ter goedkeuring moeten worden voorgelegd aan de belanghebbenden door de TSBs van de betrokken regio.

19. Met betrekking tot het oorspronkelijk Voorstel van 17 juni 2019 werd door CREG een openbare raadpleging georganiseerd van 6 september 2019 tot en met 4 oktober 2019.

20. Er werden geen antwoorden ontvangen tijdens de openbare raadpleging over het oorspronkelijk Voorstel.

4. ANALYSE VAN HET VOORSTEL

4.1. DOEL VAN HET VOORSTEL

21. Afwijkingen in reële tijd van de beoogde energie-uitwisselingen die het resultaat zijn van de programma's van aanbieders van balanceringsdiensten kunnen leiden tot niet-beoogde energie-uitwisselingen tussen TSB's. Deze niet-beoogde energie-uitwisselingen dienen verrekend te worden.

22. Het gewijzigd Voorstel heeft als doel om de verrekeningsregels voor niet-beoogde energie-uitwisselingen tussen alle TSB's van de synchrone zone Continentaal Europa vast te leggen. Gemeenschappelijke verrekeningsregels voor niet-beoogde energie-uitwisselingen tussen TSB's garanderen een eerlijke en gelijke verdeling van kosten en baten tussen TSB's.

4.2. BESPREKING VAN DE INHOUD VAN HET VOORSTEL

23. TSB's stellen in artikel 6 van het gewijzigd Voorstel voor om de verrekeningsperiode gelijk te stellen aan 15 minuten. Deze definitie is in overeenstemming met de definitie van de onbalansverrekeningsperiode in overeenstemming met artikel 53.1 van de EBGL. De relevante TSB's kunnen gezamenlijk een andere periode bepalen.

24. De CREG acht de mogelijkheid tot revisie van de verrekeningsperiode gerechtvaardigd indien relevante regulerende instanties van een synchrone zone gezamenlijk een vrijstelling toekennen na uitvoering van een kosten-batenanalyse, in overeenstemming met artikel 53.3 van de EBGL.

25. Het niet-beoogde energievolume dat uitgewisseld wordt tussen TSB's is gelijk aan het verschil tussen enerzijds de gemeten waarde van fysieke energiestromen over de interconnecties, en anderzijds de som van de geprogrammeerde uitgewisselde volumes ten gevolge van het vervangingsreservesproces, het frequentieherstelreserveproces, het onbalansnettingproces, de uitgewisselde volumes ten gevolge van de rampingperiode, het frequentiebegrenzingsreserveproces, en andere bilateraal of multilateraal overeengekomen beoogde energie-uitwisselingen.

26. De verrekeningsprijs van het niet-beoogde volume aan energie-uitwisselingen wordt gedefinieerd als de gewogen gemiddelde dagmarktprijs van alle LFC Blokken binnen de synchrone zone Continentaal Europa. De gewichten zijn gelijk aan de absolute waarde van de som van beoogde en niet-beoogde energie-uitwisselingen tussen TSB's van de synchrone zone Continentaal Europa.

27. Hier bovenop komt een frequentie-afhankelijke prijscomponent indien de frequentie-afwijking meer dan 20 mHz bedraagt om te vermijden dat een TSB nalaat aFRR te activeren. Deze component neemt de waarde aan van 0 euro/MWh zolang de frequentie-afwijking lager is dan 20 mHz en varieert lineair tot maximaal 160 euro/MWh vanaf een afwijking van 100 mHz tot minimaal -160 euro/MWh bij een afwijking van -100 mHz. De component zou een voldoende stimulans bieden om arbitrage op basis van prijzen tussen niet-beoogde energie-uitwisselingen binnen Continentaal Europa en aFRR activiteiten te vermijden.

28. Het verwachte gevolg is dat niet-beoogde energie-uitwisselingen gecompenseerd worden door activiteiten van aFRR en dit des te meer naarmate de kwaliteit van de frequentie achteruit gaat. Moest de ervaring aantonen dat dit verwachte gevolg niet ingelost wordt, kunnen de exacte parameters die de dode band en de hellingsgraad van de frequentie-afhankelijke component beschrijven (i.e. 20 mHz en 2 euro/MWh/mHz respectievelijk) herzien worden.

29. De CREG aanvaardt het in rekening brengen van niet-beoogde energie-uitwisselingen als gewicht bij de methode ter bepaling van de verrekeningsprijs. De TSBs hanteren immers dezelfde berekeningsmethode van de verrekeningsprijs voor beoogde energie-uitwisselingen die het gevolg zijn van het frequentiebegrenzingsproces op grond van artikel 50.3(a) EBGL. Als gevolg van de gelijke berekeningsmethode worden de volumes van niet-beoogde energie-uitwisselingen en beoogde energie-uitwisselingen die het gevolg zijn van het frequentiebegrenzingsproces gelijk geprijsd, waardoor de weging van de prijzen op basis van hun som gerechtvaardigd is. Het gelijk prijzen van beide vormen van energie-uitwisselingen is ook gerechtvaardigd aangezien frequentiebegrenzingsreserves ook automatisch geactiveerd worden om niet-beoogde energie-uitwisselingen te compenseren.

30. Geharmoniseerde verrekeningsregels kunnen niet opgesteld worden zolang er geen geharmoniseerde balanceringsenergieprijzen in overeenstemming met artikel 30.1 van de EBGL bestaan. Balanceringsenergieprijzen worden pas verwacht geharmoniseerd te worden, na de implementatie en het in werking treden van de Europese platformen voor de uitwisseling van balanceringsenergie in overeenstemming met artikelen 19 tot en met 22 van de EBGL. Artikel 4(2)(i) van het gewijzigd Voorstel voorziet een mechanisme voor de herziening van deze verrekeningsregels, met als doel het opstellen van geharmoniseerde verrekeningsregels.

31. De CREG heeft omwille van de bovenstaande redenen geen bezwaar tegen het gewijzigd Voorstel van 13 maart 2020.

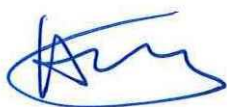
5. BESLISSING

Met toepassing van de artikelen 5.3, l), 51.1, van Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancering keurt de CREG, op grond van de redenen uiteengezet in deel 3 van deze beslissing, het gewijzigde Voorstel van de NV ELIA TRANSMISSION BELGIUM, ingediend per brief, per drager met ontvangstbewijs op 13 maart 2020 goed.

Het goedgekeurde gewijzigde Voorstel ingediend bij de CREG op 13 maart 2020 treedt in werking op 15 juni 2021.

****

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE 1

Oorspronkelijk Voorstel voor gemeenschappelijke verrekeningsregels die gelden voor alle niet-beoogde energie-uitwisselingen tussen de binnen de Continentaal Europese synchrone zone geconnecteerde TSB's

18 juni 2019 - Engelse en Franse versie

BIJLAGE 2

Gezamenlijk *position paper* tot verzoek tot wijziging van het oorspronkelijk Voorstel door alle regulerende instanties van de regio van het oorspronkelijk Voorstel

4 december 2019 – Engelse versie

BIJLAGE 3

Gewijzigd Voorstel voor gemeenschappelijke verrekeningsregels die gelden voor alle niet-beoogde energie-uitwisselingen tussen de binnen de Continentaal Europese synchrone zone geconnecteerde TSB's

15 maart 2020 – Engelse en Franse versie

BIJLAGE 4

Gezamenlijke *position paper* tot goedkeuring van het gewijzigd Voorstel door alle regulerende instanties van de regio van het gewijzigd Voorstel

27 mei 2020 – Engelse versie